

2022 VEIKLOS ATASKAITA

LIETUVOS SAKALIUKŲ SAJUNGA
LIETUVOS SAKALIUKŲ SAJUNGOS VILNIAUS MIESTO FILIALAS
„PADĖK PRITAPTI“

Ševčenkos g. 16B, Vilnius, tel.: +37062898903, e-mail:
sakaliukai@gmail.com, p.pritapti@gmail.com, padekpritapti.lt

Lietuvos sakaliukų sąjunga (toliau – LSS) – tai nevyriausybinė, pelno nesiekianti organizacija, vienijanti vaikus ir jaunimą iš Lietuvos ir viso pasaulio. Priklausome tarptautiniam sakalų tinklui IFM-SEI (International Falcon Movement – Socialist Educational International). Mūsų tikslas – socialinės atskirties mažinimas, pažeidžiamų grupių integracija, tolerancijos skatinimas taikant neformalaus ugdymo metodus. Veikiame vadovaudamiesi demokratijos, teisingumo, solidarumo, lygybės, pilietiškumo ir savanoriškumo principais. Organizacija vienijanti 15 skyrių visoje Lietuvoje (Vilniaus, Alytaus, Lazdijų, Radviliškio, Kelmės, Raseinių, Panevėžio, Molėtų, Šiaulių, Telšių, Kauno, Rokiškio, Vilkaviškio, Biržų). Aktyviausiai veikia LSS Vilniaus miesto filialas „Padėk pritapti“, kuris nuo 2009 metų veikia kaip multikultūrinis vaikų ir jaunimo dienos centras, kuriame kasdien susitinka romų, lietuvių, rusų, lenkų ir kitų tautybių vaikai bei jaunuoliai.

PAGRINDINĖS 2022 METŲ LIETUVOS SAKALIUKŲ SAJUNGOS IR „PADĖK PRITAPTI“ VEIKLOS KRYPTYS:

TARPKULTŪRINIO DIALOGO SKATINIMAS.

Mūsų veiklos atviros įvairiaaučiams vaikams ir jaunuoliams, bendraujame penkiomis kalbomis, skatiname diskusijas apie kultūrų įvairovę, suteikiame erdvės skirtingų tradicijų sklaidai, šviečiame visuomenę, griaudami ypač neigiamus stereotipus apie romų bendruomenę;

KASDIENINIS VAIKŲ IR JAUNUOLIŲ UŽIMTUMAS.

„Padėk pritapti“ veiklose daug dėmesio skiriame kiekvienam vaikui, padedame atlikti namų darbus, užpildyti mokymosi spragas. Taikome įtraukiojo ugdymo metodus, stengdamiesi įvertinti asmeninius vaiko gebėjimus, kartu aptariame rezultatus ir pasiekimus. Mums svarbu atpažinti tikruosius vaikų ir jaunuolių poreikius, todėl daug laiko skiriame nuoširdiems pokalbiams, kurių metu stengiamės pasaulį pamatyti jų akimis – be išankstinių nuostatų, smerkimo, nuvertinimo. Teikiame kompleksinę pagalbą ne tik vaikams, bet ir visai šeimai/globėjams. Tarpininkaujame būsto, įsidarbinimo, socialinės apsaugos klausimais. Bendradarbiaudami su „Maisto banku“, fondu „Ne apie mane“ užtikriname reguliarią paramą šeimoms maisto produktais ir kitais būtiniaisiais daiktais;

MENINIŲ EDUKACINIŲ UŽSIĖMIMŲ TAKYMAS.

Nuolat ieškome inovatyvių neformalaus ugdymo būdų, padedančių pažinti, įgalinti, pažadinti kūrybiškumą ir bendrauti. Dirbdami su vaikais ir jaunimu stengiamės parodyti kuo įvairesnį pasaulį, supažindinti su skirtingais žmonėmis, profesijomis, galimybėmis. Kartu su profesionaliais menininkais taikome socialinio teatro, fotografijos, architektūros, muzikos, dailės edukaciją, leidžiančią vaikams ir jaunuoliams pažinti save, atsiskleisti, ugdyti pasitikėjimą savimi ir kitais;

ADVOKACIJA.

itin svarbi mūsų organizacijos veiklos dalis, apimanti žiniasklaidos stebėseną, visuomenės informavimą, žmogaus teisių palaikymą, romų bendruomenės interesų atstovavimą bendradarbiaujant su valdžios institucijomis, verslo atstovais. Dalyvaujame viešosios politikos kūrime, ypač švietimo ir romų integracijos srityje. Esame Vilniaus romų integracijos į visuomenę 2020-2023 metų programos darbo grupės ir Stebėsenos komiteto nariai. Bendradarbiaujame su skirtingomis valdžios institucijomis – Tautinių mažumų departamentu prie LR Vyriausybės, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vilniaus miesto savivaldybe ir kitomis, su kuriomis dalijamės savo profesine patirtimi socialinės integracijos ir neformalaus švietimo klausimais;

SAVANORIŠKOS VEIKLOS SKATINIMAS.

Kiekvienais metais pristatome savo veiklą universitetuose, kolegijose, skatiname jaunų žmonių pilietiškumą per savanorystę, taip pat kviečiame studentus atlikti praktikos;

BENDRUOMENĖS ĮGALINIMO IDĖJA.

Puoselėjame tarptautinę romų bendruomenės įgalinimo žinutę: „Nieko apie mus be mūsų pačių“, todėl stengiamės įtraukti pačius romų bendruomenės atstovus, siekdami kad jų balsas būtų išgirstas. Kiekvienais metais kartu su bendruomene minime Tarptautinę romų kultūros dieną (balandžio 8), Romų genocido atminimo dieną (rugpjūčio 2), Tarptautinę romų kalbos dieną (lapkričio 5), organizuojame edukacinius užsiėmimus ir viešas diskusijas;

TARPTAUTINĖ VEIKLA.

Gerųjų praktikų ieškome užsienio šalių praktikose – glaudžiai bendradarbiaujame su partneriais Švedijoje, Latvijoje, Lenkijoje, kurie turi pažangesnes romų integracijos programas.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Organizacijoje 2022 dirbo 6 darbuotojai: organizacijos vadovė, projektų koordinatorė, socialinė darbuotoja, edukatorė, jaunimo darbuotojas, buhalterės. Žmogiškųjų išteklių augimas ženkliai susitiprino kasdieninę organizacijos veiklą, nusistovėjo aiškios kiekvieno darbuotojo funkcijos, teikiama kokybiška pagalba vaikams, jaunimui, šeimoms. LSS turi 10 savanorių, kurie padeda kasdieninėse veiklose – padeda vaikams namų darbų ruošoje, veda edukacinius užsiėmimus.

PATALPOS

Organizacija jau antrus metus veikia adresu Ševčenkos 16 B – Naujamiesčio lofte, turinčiame 315 Kv/m. Erdvė pritaikoma dienos centro, atviros jaunimo erdvės, personalo veikloms.

FINANSAVIMAS

2022 gautas finansavimas iš Tautinių mažumų departamento prie LR Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės, Lietuvos kultūros tarybos, Aktyvių piliečių fondo, ES.

ĮGYVENDINTOS VEIKLOS

✓ KASDIENINĖ DIENOS CENTRO VEIKLA (VYKDANT VAIKŲ DIENOS CENTRŲ PROJEKTĄ, FINANSUOTĄ SOCMIN IR VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS).

Dienos centre lankosi 35 vaikai. Dienos centro veiklos parengtos atsižvelgiant į esmines problemas, su kuriomis susidūrėme dienos centre per ilgametę darbo patirtį. Vaikams stinga socialinių įgūdžių, kurie užkerta kelią pažinti pirmiausia save, o paskui ir kitus. Todėl daug dėmesio skiriama vaikų jausmams, emocijų valdymui, pagarbos skatinimui. Pastebimas ir higienos įgūdžių trūkumas, todėl kartu mokomės sveikos gyvensenos ir asmeninės kūno priežiūros pagrindų. Ieškodami įdomių savęs pažinimo ir suvokimo metodų, dienos centro darbuotojai pasirinko dailės, kaip savęs pažinimo, metodiką. Piešdami įvairiomis technikomis vaikai turės galimybę per piešinius išsakyti tai, kas jiems svarbu. Viena didžiausių problemų su kuriomis vaikai susiduria mokykloje ir už jos ribų – nepakankamos lietuvių kalbos žinios.

Nesuprantant kalbos atsiliekiama nuo bendro klasės lygio, dingsta motyvacija mokytis. Todėl labai svarbu taikant neformalaus ugdymo metodus mokytis lietuvių kalbos. Daug dėmesio skiriame kalbiniams žaidimams, pasakų skaitymui, kūrybiniam rašymui, grupiniams užsiėmimams, kurių metu žaidžiame su kalba. Susikalbėjimas, bendradarbiavimas, vaiko, kaip aktyvaus sprendimų priėmėjo, įsitraukimas į dienos centro kasdienybę – vienas svarbiausių centro uždavinių.

✓ ATVIRA JAUNIMO ERDVĖ (ĮGYVENDINANT SOCMIN FINANSUOTĄ ATVIRŲ JAUNIMO ERDVIŲ PROJEKTĄ).

(Įgyvendinant Socmin finansuotą Atvirų jaunimo erdvių projektą). „Padėk pritapti“ veiklos orientuotos ne tik į vaikus, bet ir jaunimą nuo 14 metų. Atvira jaunimo erdvė veikia antradieniais- trečiadieniais- ketvirtadieniais 16-20 valandomis, kurios veiklos orientuotos į jaunuolių įgalinimą, savivertės auginimą, savęs pažinimą, bendradarbiavimą, lyčių lygybę, tolerancijos skatinimą, savanorystę, diskusijas jiems rūpimomis temomis. Atviroje jaunimo erdvėje reguliariai lankosi 20 jaunuolių.

2022 METAIS ĮGYVENDINTI PROJEKTAI, SKATINANTYS ROMŲ KULTŪROS SKLAIDĄ, VAIKŲ IR JAUNIMO KŪRYBIŠKUMĄ, MOTERŲ ĮGALINIMĄ, DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMĄ:

✓ Mes - galinčios ir įgalintos.

Pagrindinis šio tęstinio projekto tikslas – įgalinti romes merginas ir moteris aktyviau dalyvauti visuomeniniame gyvenime, darbo rinkoje, planuoti profesiją, kelti kompetencijas ir raštingumą. Projekto metu organizuojami reguliarūs socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo užsiėmimai, kassavaitiniai lietuvių kalbos kursai, kompiuterinio raštingumo pamokos, profesinio orientavimo, karjeros planavimo užsiėmimai. Projektą finansavo Vilniaus miesto savivaldybė.

✓ Galiu – romų bendruomenės įgalinimas, skatinant socialinę integraciją.

Pagrindinis projekto tikslas – įgalinti romų bendruomenę, skatinant socialinę integraciją. Šiuo projektu siekiama ne tik suteikti romams galimybę aktyviau įsitraukti į vietos bendruomenės veiklas, bet ir skatinti dialogą tarp romų ir ne romų, taip mažinant neigiamas visuomenės nuostatas. Projekto metu koordinuosime savanorystės veiklas ir mentorystę. Projektą iš dalies finansavo Aktyviųjų piliečių fondas.

✓ Strategy for change – s4change.

Projekto metu siekiama įvertinti antidiskriminavimo politiką Lietuvoje, pateikti išsamias rekomendacijas, didinti mokytojų bei jaunimo atsparumą antisemitiniams, romofobiniams ir ksenofobiniams naratyvams. Veiklos įgyvendinamos kartu su Lietuvos žmogaus teisių centru ir Lietuvos žydų bendruomene. Projektas bendrai finansuojamas Europos Sąjungos Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos (ang. Citizens, Equality, Rights and Values programme) lėšomis.

✓ „TRUST“.

Tarptautinis Šiaurės ir Baltijos šalių projektas, kurio metu siekiame sukurti inovatyvią metodiką, orientuotą į suaugusiųjų romų ir kitų visuomenės narių savanorystę, siekiant tarpusavio pasitikėjimo ir socialinės integracijos. Svarbus projekto elementas – gerosios Šiaurės šalių praktikos dalijimasis romų integracijos srityje. Projekto partneriai: Romų visuomenės centras (LT), Edukacinių iniciatyvų centras (LV), Trajosko Drom (SE). Projektą iš dalies finansuoja Nordplus Adult, Šiaurės ministrų taryba. Daugiau apie projektą: www.trust-nordplus.com

✓ „Take a chance – build the trust“.

Tarptautinės savanorystės projektas, kurio dėka sukuriame galimybę jauniems žmonėms iš visos Europos įsitraukti į vietos bendruomenės veiklas, prisidėti prie vaikų ir jaunimo iš pažeidžiamų šeimų įgalinimo, pažinti Europos kultūrų įvairovę. Visiems tarptautiniams savanoriams skiriame mentorių ir tutorių, padedame mokyti lietuvių kalbos ir sėkmingai integruotis į vietos bendruomenę. Projektą finansuoja Europos solidarumo korpusas.

✓ **Mano teisės: Kokybiško žmogaus teisių diskurso stiprinimas Lietuvoje.**

Lietuvos žmogaus teisių centras kartu su partneriais įgyvendina projektą "Mano teisės: Kokybiško žmogaus teisių diskurso stiprinimas Lietuvoje". Projekto tikslas: stiprinti kokybišką žmogaus teisių diskursą Lietuvoje įgalinant skirtingų žmogaus teisių sričių NVO komunikuoti apie jų atstovaujамų visuomenės grupių problematiką bei plečiant didžiausią žmogaus teisių portalą manoteises.lt. Projektas yra Aktyvių piliečių fondo, finansuojamo EEE finansinio mechanizmo lėšomis. dalis.

✓ **THE: PLACE.**

Dalyvaujame tarptautinėje programoje, kurios tikslas yra skatinti ES ir Turkijos NVO bendradarbiavimą, kurti tarptautinį organizacijų tinklą ir megzti tvarius santykius tarp pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos valdžios institucijų. Projekto metu kartu turkų organizacija Izmir Center for the Right to the City skatinsime jaunimą aktyviau įsitraukti į miesto pažinimą, viešų laisvai prieinamų erdvių kūrimą, įgauti pasitikėjimo savimi, kaip tinkamai atstovauti jaunimo reikalus savivaldybės institucijose. Dalinsimės gerą patirtimi romų integracijos srityje, pažinsime Turkijos romų istoriją ir dabartinę situaciją.

✓ **Vasaros stovyklos.**

Vaikų ir jaunimo vasaros užimtumas – svarbi veiklos dalis. 2022 metais surengtos dvi vasaros stovyklos, kurios finansuotos Vilniaus miesto savivaldybės.

✓ **Savanorystės skatinimas, visuomenės informavimas, mokytojų ir būsimų pedagogų kompetencijų kėlimas, advokacija.**

LSS komanda aktyviai bendradarbiauja su mokyklomis, Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakultetu, kuriame veda seminarus apie multikultūriškumą, įtraukiję ugdymą, kviečia studentus savanoriauti ir atlikti praktikas. Visų projektų veiklos pristatomos visuomenei, žiniasklaidai, organizuojant diskusijas apie neformalų ugdymą. LSS nuolat dalyvauja savivaldybės švietimo, kultūros sklaidos darbo grupėse, taip Socmin atstovauja jaunimo poreikius, TMDE skirtingų tautinių bendrijų poreikius, užsiima kasdienine advokacija, priklauso Vilniaus romų integracijos į visuomenę darbo grupei ir stebėsenos komitetui

✓ **Amaro šukaripen – mūsų grožis.**

Projekto idėja kilo svečiuojantis partnerių organizacijoje Trajosko Drom Švedijoje, kur vietinės romės aktyviai dalyvauja visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Projekto metu buvo organizuojamos kūrybinės driktuvės, kurių metu diskutuota apie romų istoriją ir moters vaidmenį joje, šiuolaikinę romių merginų situaciją, tradicijų ir šiuolaikinio gyvenimo suderinamumą. Kurtos tradicinės romių suknelės su šiuolaikiniais elementais, projekto pabaigoje įgyvendintas madų šou su garso ir vaizdo elementais Vilniaus miesto rotušėje. Projektą iš dalies finansavo Tautinių mažumų departamentas prie LR Vyriausybės ir Vilniaus miesto savivaldybė.